

potest etiam in sua Provincia Indulgentia concedere, & quidem centum dierum, saltem ex consuetudine: quæ quidem perpetua sunt, & durant, etiam Legatione finita. *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 5. ex n. 72.* Ecclesiastica Beneficia conferunt in Provincia sibi commissa, & cum Ordinario concurrunt. *C. 1. h. t. in 6.* ita ut locus sit præventioni. *C. 31. de Præbend. in 6.* etiamsi talia beneficia ad exemptorum collationem pertineant, vel etiamsi ipsa sint exempta: imò, & ea, quorum collatio est devoluta ad Sedem Apostolicam. *C. pen. de Præbend. nec. Legatis* currit sex mensium terminus ad conferenda beneficia: potest etiam conferre beneficia suæ Provinciæ, quamvis devoluta ad Prælatus extra suam Legationem, vel etiamsi spectent ad collationem Clericorum alterius Provinciæ: non tamen potest conferre beneficia extra Provinciam existentia, etiamsi per devolutionem, vel alias spectarent ad collationem alicujus Prælati de Provincia. Nam magis attenditur locus beneficii, quam persona conferens, & potest habenti beneficium, aliud conferre adjecta clausula: *Motu proprio*, absque eo quod mentionem faciat de priori beneficio. Et quidem hæc possunt fieri à Legato, etiamsi extra Provinciam existat. *Garc. de Benef. p. 5. cap. 3. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 5. ex n. 28. & 51.* possunt etiam Legati à Latere reservare beneficia ad ipsorum collationem pertinentia: sed finita Legatione expirant tales reservationes, & pendente una reservatione in eadem Ecclesia, vel beneficio spectante ad collationem alicujus, non potest aliam in eadem Ecclesia, nec in beneficio spectante ad collationem ejusdem facere. *C. 3. h. t. in 6.*

322 Legatus Missus, Jure Communi attentio, non aliam potestatem habet, quam quod est sua Provinciæ Ordinarius. *C. 2. h. t. in 6.* & solum absolvit in sua Provinciæ excommunicatos ob percussionem Clerici, & solum eos, qui sunt à sua Provinciæ, non verò extraneos. *C. 9. h. t.* nec potest conferre beneficia, nisi ei specialiter concedatur. *C. 1. h. t. in 6.* nec in exemptos habet potestatem. *C. 36. §. Hujusmodi, de Elect. in 6. Glos. in C. 1. h. t. V. Universitas.* Si sit Missus cum hac clausula: *Cum potestate Legati à Latere*, habet eandem potestatem, quoad non specialiter reservata, quam Legatus à Latere: cum privilegium aliquid debeat conferre, & verba Pontificis aliquid debeant operari. *C. 30. de Privileg. C. 20. cod. in 6. Garc. de Benef.*

p. 5. cap. 3. n. 82. contra Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 5. n. 5. Legatus Natus habet Legationem Dignitati annexam, & perpetuam: sed de Jure Communi solum ea potestate gaudet, quam habet ex Dignitate, vel Archiepiscopatu, nec in sua Provinciæ absolvit excommunicatos ob percussionem Clericorum. *C. 9. h. t. L. 23. tit. 9. p. 1.* ejusque officium non finitur, nisi dimissa, vel amissa Dignitate. *Glos. in C. 3. h. t. in 6. V. Emitur.* Et juxta prædictam Glossam Legatorum potestas expirat: 1. morte Legati, quia mors omnia solvit: quamvis Legatio sit Dignitati annexa, quia juxta communem sensum DD. talis Legatio censetur personalis, non realis, ejusque successor, quasi de novo creatur. 2. Lapsu temporis, si ad certum tempus datus sit Legatus. 3. quando finitum est negotium, ad quod missus est; *arg. C. 4. de Offic. Deleg. 4.* per egressum spontaneum ex Provinciæ animo non revertendi. *C. fin. h. t.* quando scilicet, habet facultatem à Papa Legationem finendi. 5. Revocatione expressa Pontificis, ac Legato intimata, & probabiliter solum post egressum à Provinciæ; *arg. L. 3. ff. de Offic. Præsid.* in hoc tamen attendi debet tenor revocationis, ita ut si absoluta sit, statim cesset Legati officium, quod tantum à voluntate constituentis dependet: ac proinde contraria voluntate cessat. Non tamen expirat Legatorum jurisdictio per mortem Papæ, nisi aliqua ex prædictis causis accedat. *C. 2. h. t. in 6.* quia jurisdictionem ordinariam obtinent, & sunt Legati, non tantum Pontificis, quantum Sedis Apostolicæ, seu Dignitatis, quæ nunquam moritur. Si tamen datus aliquis sit ad beneplacitum Papæ, hujus morte finitur officium Legati, sicut ejus morte extinguitur ejus voluntas. De quibus latè *Garc. de Benef. p. 5. cap. 3. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 5. & alii.* In nostra Hispania specialiter est statutum, quod Nuntii servent dispositionem Trid. in non cognoscendo in prima instantia de causis, quæ ad Ordinarios spectant. *L. 59. tit. 4. lib. 2. R. C.* Et quod non possint dare litteras dimissorias, nec ordines facere sub poena expulsionis à Regno. Et cum *Ann. 1639.* mortuo Nuntio Campeche, ejus Auditor voluisset continuare jurisdictionem, fuit declaratum in Supremo Concilio, non posse eam continuare. Similiter declaratum fuit, non posse succedere Nuntium Extraordinarium *D. Casare Faquinete*, qui quasdam litteras Apostolicas ad hunc effectum præsentavit. Et cum dictus Nun-

tius

rius jurisdictione Nuntii Ordinarii uti cepisset, antequam aliquid circa suas litteras fuisset resolutum in Consilio, expedita fuit quadam Regia Provisio, ut dictus Nuntius nulli jurisdictione uteretur. Quæ constat ex variis Decretis, quæ inveniuntur post *Tit. 8. lib. 1. R. C.*

TIT. XXXI.

De Officio Judicis Ordinarii.

323 JUDEX Ordinarius ille dicitur, qui ex proprio munere, adeoque, suo jure jurisdictionem exercet: v. g. ratione officii, quod obtinet *L. 5. ff. de Jurisd. L. 1. l. 17. tit. 4. p. 3.* dicitur Ordinarius: quia ordinariè, & regularitèr cognoscit de causis suorum subditorum, & ordinariè ab ipsis aditur. *L. 1. tit. 4. p. 3. ibi: E todos estos Juezes que avemos dicho, llamamos en latin Ordinarios, que muestra tanto, como Omes, que son puestos ordinariamente para fazer sus officios sobre aquellos, que han de judgar cada uno en los logares que tiene.* Jurisdictio ordinaria acquiritur 1. à Principe, Republica, vel Magistratu, non recognoscente Superiorem. 2. à Canone, seu Lege: sic Vicarius Episcopi, Archidiaconus, & Consules mercatorum jurisdictionem habent ordinariam. *Molin. de Just. & Jur. tr. 5. D. 8. ex n. 4. & 3.* à consuetudine legitime præscripta. *C. 13. de Foro Compet. & com. DD.* potestque acquiri jurisdictione, quæ ad merum, & mixtum imperium pertinet, saltem per consuetudinem immemorabilem, dum tamen talis sit, ut aliis demandari, & delegari valeat, & soleat: cum consuetudo Legis vim habeat. *C. fin. de Consuet. Abb. Covar. & alii:* non tamen potest acquiri merum imperium consuetudine, etiam longi temporis, sed tantum per privilegium: saltem de Jure Hispano. *L. 18. tit. 4. p. 3. L. 1. tit. 15. lib. 4. R. C. Et ibid. Greg. Lop. & latè Azeved.*

324 Judices esse possunt, qui non prohibentur: ac proinde nequeunt Judices, esse furiosi, amentes, impuberes, muti, surdi, excommunicati, infames, servi, & femina (nisi Regina, vel Principissa, sint, & aliquando Abbatisse.) Cæcus nequit de novo fieri Judex, sed si erat Judex fungitur officio suo. *L. 6. ff. de Judic. de Jure Civili* Judex esse poterat, qui habebat 18. annos completos: sed de Jure Hispano debet habere 26. annos ætatis, debetque studuisse decem annis Juri Canonico, vel Civili in aliqua Universitate. *L. 2. tit. 9. lib. 3. R. C. ibi: Estudiando Derecho Canonico, o Civil, à Tom. I.*

lo menos por espacio de diez años, y que ayamos edad de 26. años, por lo menos. Et sufficit in Universitatibus aliorum Regnorum studuisse. Et hæc qualitates requiruntur ad alia officia: de quibus ibidem: *Ningun Letrado pueda aver, ni aya officio: ni cargo de Justicia, ni Pesquisidor, ni Relator en el nuestro Consejo, ni en las nuestras Audiencias, ni Chancillerias, ni en ninguna Ciudad, Villa, ni Lugar.* Et insuper debet Leges Regias relegisse. *L. 4. tit. 1. lib. 2. R. C.* Inter Judices ergo Ordinarios: alii sunt *Supremi*, in quibus, tanquam in fonte, reperitur jurisdictio: alii *Inferiores*, qui jurisdictionem, tanquam ex fonte, à primis hauriunt, & participant. Inter omnes, in foro Ecclesiastico, primus est R. Pontifex, qui dicitur Papa, id est, Pater Patrum, Patriarcha Lateranensis, & Episcopus Romanæ Diocesis: ubi per Vicarium Generalem suam jurisdictionem exercet. Variis nominibus in jure, & à DD. frequenter nominatur: dicitur enim Sanctissimus, Beatissimus, Episcopus universalis Ecclesiæ, Episcopus totius Orbis, Episcopus Episcoporum, Ordinarius Ordinariorum, Caput Ecclesiæ, Pastor universalis Fidelium, Princeps Principum, Dominus domitantium, Summus Sacerdos, Vicarius Christi, Petri Successor: Sponsus Ecclesiæ, &c. *Barb. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 2. ex n. 1. Bellarm. de Sum. Pontific. & alii com.* ipse tamen se ob humilitatem servum servorum Dei appellat. Divus enim Petrus, ejusque successores, juxta Civilem, & Politicam gubernationem, Hierarchiam Ecclesiasticam stabilierunt. Sic Romæ, ubi erat Imperator, Summus Pontifex Sedem collocavit. In Urbibus, ubi erant primi Flamines, & Doctores Legis, Patriarchæ, ubi Archiepiscopi, in aliis Civitatibus Episcopi fuerunt constituti, suasque Chathedras collocarunt. *C. 1. l. 2. D. 80. C. 1. D. 99. C. 1. de Privileg.* ubi S. Leo ait: *Ut tuæ veritatis, quæ in omnium Gentium revelabatur salutem, efficacius se ab ipso capite per totum mundi corpus effunderet.* Denique Chorepiscopi in Pagis ordinabantur, ut essent quasi cooperatores Episcoporum. *C. 4. l. 5. D. 68. Gonz. in C. 1. de Privileg.* Et nos supra diximus aliquid de eorum officio, & extinctione.

325 Pontifex ergo est infallibilis in definiendis controversiis fidei, & morum, in quibus non potest errare loquens ex Cathedra, hoc est intendens aliquid pro fidei articulo, vel pro sana doctrina, ut Supremus Pastor, Pater, & Caput Ecclesiæ definire. Et quidem hoc habet inde-

pendentur à Concilio Generali, in quo dissentiunt *Almain. Gers. Castro, & aliqui DD. Sorbonici*: quorum doctrinam aliqui hereticam, alii erroneam, & haeresi proximam iudicant, de quo videatur *Bellarmin. de Sum. Pontific. lib. 4.* Nostram assertionem magno consensu tenent *DD. Catholici cum D. Thom. 2. 2. q. 1. art. 10. ibi: Resp. dicendum, quod sicut supra dictum est nova editio symboli necessaria est ad vitandum insurgentes errores: ad illius ergo auctoritatem pertinet editio symboli, ad cuius auctoritatem pertinet finaliter determinare ea, quae sunt fidei, ut ab omnibus inconcussa fide teneantur: hoc autem pertinet ad auctoritatem S. Pontificis ad quem maiores, & difficultiores Ecclesiae quaestiones referuntur, ut dicitur in Decreto extra de Bap. cap. majores. Unde Dominus & Luc. 22. Petro dixit, quem Summum Pontificem constituit. Ego pro te rogavi Petre, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Et hujus ratio est quia una fides debet esse, totius Ecclesiae secundum illud. 1. ad Cor. 1. id ipsum dicatis omnes, & non sint in vobis schismata: quod servari non posset, nisi quaestio fidei de fide exorta determinetur per eum, qui toti Ecclesiae praesert, ut sic ejus sententia à tota Ecclesia firmiter teneatur. Et ideo ad solum auctoritatem S. Pontificis pertinet nova editio symboli, sicut, & omnia alia, quae pertinent ad totam Ecclesiam, ut congregare Synodum Generalem, & alia hujusmodi. Quae doctrina optime probatur ex Text. in C. 3. de Baptism. ubi Innoc. III. ait: Majores Ecclesiae causas, praesertim articulos fidei contingentes ad Petri Sedem referendas intelligi, qui eum quaerenti Domino, quem Discipuli dicerent, ipsum esse, respondisse, notabat: Tu es Christus filii Dei vivi. Et pro eo Dominum exorasse, ne deficiat fides ejus. Unde probatur, solum Petrum, & ejus successores esse Judices in controversiis fidei, independentes à Concilio Generali; imò Summum Pontificem esse supra Concilium C. 4. C. 6. de Elect. C. 1. & per tot. D. 17. sic, & olim dubia Religionis ad Summum Pontificem iudicanda deferebantur. Deut. cap. 17. ex v. 10. ibi: Et facies quodcumque dixerint, qui praesunt loco, quem elegerit Dominus, & docuerint te. Et ex D. Hieron. Greg. & aliis probat *Bellarmin. lib. 4. de Rom. Pontif. cap. 1.* Deinde Christus D. apud *Matth. 16. v. 18.* dixit Petro: Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam. Et ut addit *Leo Papa I. in C. 7. D. 19. Ut aeterni aedificatio Templi mirabilis munere gratia Dei in Petri soli-**

ditate consisteret, hac Ecclesiam suam firmitate corroborans, ut illum nec humana temeritas posset appetere, nec portae inferi contra illum prevalerent. Etiam apud *Joann. 21. v. 17.* ait *Pasce oves meas.* Ex quibus, etiam probatur, quod Rom. Pontifex est infallibilis regula morum, ita ut non possit errare in proponendo universali Ecclesiae licitum, ut amplectatur, & in prohibendo inhonestum ut vitetur: alias errare posset in pascendis ovibus doctrina morum. Quod locum habet etiam si aliqua quaestio facti admisceatur, dum tamen ad doctrinam sit pertinens, & cum ea connexa. *Bellarmin. lib. 4. de Sum. Pontif. cap. 5. Platel. de Fide, §. 4. ex n. 122. Barb. Suar. de Fide, D. 5. sed. 6. ex n. 4. & alii.* Et multoties Romani Pontifices etiam extra Concilium damnarunt varias propositiones, ut haereticas, scandalosas, & pernitiosas; & pro talibus ab omnibus fidelibus habitae sunt. Sic *Innoc. X. An. 1655.* damnavit haeresim *Jansenii.* *Alex. VII. Innoc. XI. & Alex. VIII.* varias propositiones, ut scandalosas, & periculosas in materia morum damnarunt. Et denique *Clem. XI.* damnavit die 8. Septemb. *An. 1713.* 101. propositiones contentas in *Libris Paschalis Kessel.* edita *Bulla celebris: Unigenitus*: quam, si aliqui discollit in aliis Regnis impugnarunt, in nostra Hispania reverenter amplexati sunt, non solum particulares Doctores, sed etiam praecipuae Universitates publico edito testimonio, maxime *Academiae nostrae Salmantinae, & Granatensis.* *Vid. Laer. lib. 1. ex n. 202. Platel. de Fide, cap. 1. §. 4. ex n. 121. Suar. ubi supra, & alii com.* Qui respondent Haereticorum argumentis. Nec ipse Pontifex potest errare in canonizatione Sanctorum, *D. Thom. quodlib. 9. arr. ultim. Cano. Bellarm. Azor. Valent. & alii com. cum Suar. de Fide, D. 5. sed. 8. n. 8.* de quo alibi quia non posset credi, ut fide credendum est Sanctum solemniter canonizatum esse in Coelis, si posset Pontifex in canonizatione Sanctorum falli: Et quidem specialis instinctus, & assistentia Spiritus Sancti facit, ne in iudicio suo erret, licet aliquando dependeat ex facti probationibus: cum sit quaedam quasi professio, & protestatio fidei, qua Sanctorum gloriam credimus, ac proinde pertinet ad statum universalem totius Christianae Religionis. Similiter errare nequit in approbatione Religionum, saltem quoad ea, quae pertinent ad veritatem doctrinae, & conducuntiam instituti ad spiritum animae sa-

lutem, & perfectionem consequendam. Ita contra *Can. de Locis, L. 5. cap. 5.* tenent *Azor. Valent. Suar. de Fide, Disp. 5. sed. 8. n. 9. & laius in t. 3. de Religio. lib. 2. cap. 17.* de quo alibi dicemus: quia error circa hujusmodi approbationem inferret errorem circa doctrinam fidei, & morum. Quando aliqua Religio extinguitur, hoc ideo est, quia ejus alumni, recedendo ab observantia sui instituti, scandalum fidelibus causant: vel quia sine approbatione legitima forte fuit talis Religio instituta, ut secta fraticellorum. *Extr. 1. de Religio. domib. Joan. XXII.* nec alius praeter Romanum Pontificem potest jam Religionem approbare. *C. 1. de Relig. comib. in 6.* nec Sanctos canonizare. *C. 1. de Reliquis, & vener. Sanctor.* Romanus tamen Pontifex non est infallibilis; ut persona particularis hoc est, quatenus est talis homo, habensque tales qualitates personales, secundum quas est doctus, nobilis, Sanctus, prudens, &c. Nam tunc, ut persona particularis discerit, vel resolvit: imò etiam ut Summus Pontifex non est infallibilis in quaestionibus meri facti, non pertinentibus ad Communem fidem Ecclesiae, religionem, vel morum sanctitatem. Etiam potest errare in aliis quaestionibus particularibus: v. g. an hic Episcopus sit talis criminis reus, irregularis, excommunicatus, vel deponendus: in eum hac, vel illa persona sit dispensandum in voto, vel matrimonio, & aliis hujusmodi: imò & Pontificem, ut personam particularem posse esse Haereticum; ex *C. 6. D. 40.* tenent plures contra alios, qui id negant ex *Luc. 22. v. 32.* *Ego autem rogavi pro te ne deficiat fides tua.* Et ipso jure cadere à Papatu per haeresim tenent *Turrecremata, Paludan. Dried. Castro, & alii,* non tamen ipso facto à dignitate cadere tenent *Suar. de Fide, D. 10. sed. 6. n. 3. Cajet. Can. & alii.* varii casus, & Textus solent afferri ad probandum Pontifices errasse. Tales sunt Text. in *C. 12. de Consecr. D. 2. C. 18. 32. q. 7. C. 24. de Consecr. D. 4. C. 10. de Testam. C. 3. de Sponsa dnor. C. 7. de Divort. C. 1. de Verb. signif. in 6. Extrav. 4. & 5. de Verb. signif. Joan. XXII.* qui omnes debent intelligi in sano sensu, ita ut omnino excusetur error, ut in pluribus excusatur Vel si non possit excusari, vel si velimus via breviori respondere, dicendum est, tunc Pontifices ut personas particulares processisse. Vel errasse in quaestionibus meri facti, non habentibus ullam connexionem cum quaestionibus juris circa fidem, vel mores. Nam pro tali casu nullibi est promissa infalli-

bilitas. Nec talia definire pertinet ad officium universalis Pastoris animarum, aut Capituli Ecclesiae, cui assistentia Spiritus Sancti promissa est ad dirigendas oves in rebus salutis, seu fidei, & morum.

326 Pontifex etiam habet potestatem Leges condendi, quae universalem Ecclesiam etiam in conscientia obligent, & quascumque Leges Ecclesiae abrogandi, & dispensandi in toto Jure Canonico, ut Supremus Legislator. Ita contra varios Haereticos tenent Catholici ex *Deut. 17. v. 12. Matth. 16. v. 19.* ubi Christus D. dixit D. Petro *Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum, & in Coelis, C. 4. de Cones. praebend. ibi: Qui secundum plenitudinem potestatis de jure possumus supra jus dispensare.* *Suar. de Legib. lib. 4. cap. 3. Bellarm. lib. 4. de Rom. Pontifex ex cap. 15. & alii,* non tamen potest abrogare, quae de Jure Naturali, vel Divino sunt. *C. 6. C. 7. 25. q. 1.* potest tamen declarare, seu interpretari in aliquo casu particulari cessare obligationem Juris Divini. *Glos. in G. 5. de voto,* potest novos Ritus in Ecclesia introducere, & veteres abrogare: non tamen potest mutare quae pertinent ad materiam, & formam, caeteraque substantialia Sacramentorum à Christo D. determinata ut potest Juris Divini. Supremam itidem potestatem obtinet non solum in foro externo, sed etiam in interno. Et vi illius potest absolvere à quibuscumque peccatis, & relaxare vota, & iuramenta, & ligare censuris: indulgentias, etiam plenarias tam pro vivis, quam pro defunctis concedere. Et etiam competit plenissima dispositio de Ecclesiis, Monasteriis, beneficiis, eorumque bonis, & juribus. Ejus ergo potestas à Christo immediate data se extendit ad omnes totius Orbis Christiani fideles, seu baptizatos. *C. 4. de Jur. jur. Cl. 1. eod. Trid. sess. 25. de Ref. cap. 2.* Et in signum praedictae potestatis semper, & ubique utitur pallio. *C. 4. de Auth. & usu pallii.* Et ubique terrarum desert Crucem; *arg. C. 23. de Privileg. & omnes ejus pedem osculantur.* Omnes fideles iudicat, à nemine mortali iudicatur. *C. 6. D. 40.* potest tamen se aliorum iudicio submittere ad majorem suae justitiae ostensionem: sic *Leo Pontifex Maximus* se iudicio Imperatoris submitit in *C. 41. 2. q. 7. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 2. n. 34.* Denique ut Princeps Saecularis potest in suo Territorio omnia, quae caeteri Principes Supremi. *C. 7. §. 1. de Appell. C. 7. C. 13. qui*

filii sin legitim. in aliis verò Regnis nul-
lam jurisdictionem directam habet: sed so-
lùm spirituales; & hujus ratione aliquam
potestatem indirectam habet in rebus tem-
poralibus totius Mundi, quatenus spiritu-
alem potestatem concernunt. C. 6. de Ma-
yor. & obed. Et hac potestate abrogat Le-
ges Civiles, quæ sòvent peccatum. C. fin.
de Præscript. Et de hac potestate intelli-
guntur. Extrav. 1. de Maj. & obed. int.
com. & alii Textus concord. Et hinc dicen-
dum, Romanum Pontificem hac potestate
gaudere, etiam respectu Regnorum infid-
delium, ut ad fidem convertantur, vali-
damque, & legitimam esse donationem In-
ularum, & terrarum. Novi Orbis factam
ab Alex. VI. nostris Catholicis Regibus:
quidquid illi dentibus fremant, & tabes-
cant. De quo latè Solor. de Jur. Ind. t. 1.
ib. 2. cap. 23. Greg. Lop. in L. 2. tit. 23. p. 2.
& plures alii. Et præcipuè probatur ex
Bull. Alex. VI. quæ habetur in 7. Decretal.
lib. 1. tit. 9. ibi: Motu proprio non ad ves-
tram, vel alterius pro vobis super hoc nobis
oblata petitionis instantiam, sed de nostra
mera liberalitate, & ex certa scientia, ac de
Apostolica potestatis plenitudine, omnes In-
sulas, & Terras firmas inventas, & inve-
niendas, detentas, & detegendas versus Oc-
cidentem, & Meridiem, fabricando, & cons-
truendo unam lineam à Polo Arctico, scilicet
Septentrione, ad Polum Antarcticum,
scilicet Meridiem, suæ Terræ firmæ, & In-
sula inventæ, & inveniendæ sint, versus In-
diam, aut versus aliam quamcumque par-
tem, quæ linea distet à qualibet Insularum,
quæ vulgariter nuncupantur de los Azores,
et Cabo Verde centum leucis versus Occiden-
tem, & Meridiem, ita quod omnes Insulae, &
Terræ firmæ reperta, & repertiendæ detentæ,
& detegendæ à præfata linea versus Occi-
dentem, & Meridiem, per alium Regem, aut
Principem Christianum non fuerint, actuali-
ter possessæ usque ad diem Nativitatis Do-
mini nostri Jesu Christi, proximè præteri-
tum, à quo incipit annus præsens millesimus
quadragentesimus nonagesimus tertius:
quando fuerunt per Nuntios, & Capitaneos
vestros inventæ aliquæ præditarum insula-
rum auctoritate Omnipotentis Dei Nobis in
Beato Petro concessa, ac Vicariatus Jesu
Christi, quæ fungimur in terris cum omni-
bus illarum dominiis Civitatibus, Castris,
locis, & villis, iuribusque, & iudicioribus,
ac pertinentiis universis, vobis, hæredibus-
que, & successoribus vestris (Castelle, &
Legionis Regibus) in perpetuum tenore præ-
sentium donamus, concedimus, & assigna-
mus, Vosque, & hæredes, ac successores præ-

atos illarum Dominos cum plena, libera, &
omnimoda potestate, auctoritate, & juris-
ditione faciemus, constituimus, & deputa-
mus: decernentes nihilominus per hujusmodi
donationem, & concessionem, & assignatio-
nem nostram nulli Christiano Principi, qui
actualiter præfatas Insulas, & Terras firmas
possederit usque ad dictum diem Nati-
vitatis Domini nostri Jesu Christi, jus
quæsitum, sublatum intelligi posse, aut au-
ferri debere. Et insuper mandamus vobis in
virtute Sanctæ obediencie (ut sicut pollicemini,
& non dubitamus pro vestra maxima
devotione, & regia magnanimitate, vos
esse facturos) ad Terras firmas, & Insulas
prædictas, viros probos, & Deum timentes,
doctos, peritos, & expertos ad instruendum
Incolas, & habitatores præfatos in Fide Ca-
tholica, & bonis moribus imbuendum, desti-
gnare debeatis, omnem debitam diligentiam
in præmissis adhibentes. Facit L. 1. tit. 1.
lib. 1. R. Indiar. ibi: Dios nuestro Señor,
por su infinita misericordia, y bondad, se
ha servido de darnos, y siu merecimientos
nuestros, tan grande parte en el Señorío de
este Mundo, que demás de juntar en nuestra
Real Persona muchos, y grandes Reynos,
que nuestros gloriosos Progenitores tuvieron,
siendo cada uno por sí poderoso Rey, y Se-
ñor, ha dilatado nuestra Real Corona en
grandes Provincias, y tierras por Nos descubiertas,
y señoreadas ázia las partes del
Mediodia, y Poniente de estos nuestros Rey-
nos. Provincias, & Regna que nunc á nos-
tris Regibus feliciter possidentur, speciali-
ter referuntur in Tit. 15. lib. 2. R. Ind.

327 Post R. Pontificem secundum locum
in Hierarchia Ecclesiastica Cardinales
S. R. Ecclesie tenent: sic enim dicti
sunt, teste Eugenio IV. quia sicut super
Cardinem voluit ostium domus, ita super
hos Sedes Apostolica, totius Ecclesie ostium
quiescit, & sustentatur. Illorum officium
tempore Apostolorum coepit, & ad simi-
litudinem Sacerdotum generis Levitici
fuerunt instituti. C. 13. quis filii sint. legit.
Titulus, & nomen Cardinalium tempore
S. Sylvestri I. & Constantini Magni ince-
pisse videtur: de eis facit mentionem Ge-
lasius Papa in C. 3. D. 24. Dignitas illo-
rum olim infra Episcopos erat; arg. C. 6.
de Censib. Sed à Bonif. VIII. supra omnes
Episcopos, & Prælatos fuerunt erecti: &
merito quidem: quia ipsi, etiamsi Epis-
copi non sint, faciunt unum Corpus, &
Consistorium cum R. Pontifice ad Eccle-
siam gubernandam in toto Orbe. Olim
Illustrissimi dicebantur: sed Urban. VIII.
titulum Eminentie eis dedit, qui proinde
ho-

hodie Eminentissimi indignantur sicut
Electores Ecclesiastici Imperii, & Magister
equitum Militensium. Dicuntur etiam
esse latus, & Socii R. Pontificis, Lumina
Ecclesie, Lucernæ ardentes, Patres Spiritu-
ales, & Columnæ Ecclesie, Regibus
æquiparantur, & licet Reges in suo Re-
gno, vel extra præcedant Cardinales, ut par-
ticulares, in Consistorio post primum Epis-
copum, vel antiquiorem Presbyterum lo-
cum obtinent. Barb. de Jur. Eccles. lib. 1.
cap. 4. ex n. 7. Rex Noster scribens Cardi-
nali Belluga sic loquitur. *Muy Rdo. en Christo*
P. Card. Belluga mi muy charo, y muy
amado amigo. Innocentius IV. circa Ann.
1244. Cardinalibus missis ad regendas ter-
ras Incolas, & habitatores galerus dicitur tradi-
disse: quod postea ad omnes Cardinales
extensum fuit, exceptis Religiosis, qui bir-
retum ejusdem coloris, cujus erat habitus
religiosis, afferebant; postea Greg. XIV.
Ann. 1590. vel 1591. dedit birreta rubra
Cardinalibus Religiosis, habitu in cæteris
nihil immutato: Itaque hodie omnes rubro
galero, & birreto ornantur, quod denota-
rum promptitudo ad effundendum sangi-
nem pro fidei defensione, ut ex formula,
quæ Cardinalibus galerus traditur constat.
Solus Papa creat Cardinales, Principes
Christiani unum, vel alterum proponunt,
sunt numero 72. sicut Discipuli Domini, &
sunt in triplici ordine. Alii enim sunt Epis-
copi; qui hodie sunt sex, olim octo erant:
scilicet Hostiensis, cui conjuncta fuit Ecce-
sia Veliterna, Portuensis, cui conjuncta
fuit Sylvæ Candidæ, seu S. Rufinæ Episco-
patus, Tusculanus, Sabinensis, Prænestinus,
& Albanus Alii Presbyteri sunt: &
51. numerum implent. Alii sunt Diaconi,
& sunt 15. quæm numerum, vel minuere,
vel augere bene valet Pontifex. Barbos.
de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 3. n. 43. qui ex
n. 45. afferit titulos particulares omnium
Cardinalium, & Bull. Sixt. V. Non pos-
sunt creari Cardinales illi, qui sunt ille-
gitimi, etiamsi per subsequentes matrimo-
nium legitimentur: nec qui habet filios,
vel nepotes. Frater ex uno parente ger-
manus, vel patruelis consobrinus, vel
amitimus, nec patruus, aut avunculus ne-
potis ex fratre, vel sorore Cardinalis vi-
ventis, vel è converso, nequeunt esse
Cardinales. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1.
cap. 3. ex n. 16. nec Cardinales esse pos-
sunt, qui aliqua irregularitate, defectu,
vel vitio laborant: Imò debent esse lectis-
simi, & præcellentes viri, quorum vitæ
probitas, morum candor, præstans doc-
trina, eruditio rara, eximia pietas, erga

salutem animarum ardens studium, & zelus,
aliæque qualitates tam ipsi Pontifici,
quàm universo Sacro Collegio, vel Cardinalium
Senatui, cognitæ, & probatæ
sint, denique inveniatur, ut pleno ore,
& non de nomine tantum Eminentissimi
appellantur. Ad Cardinalatum requiritur
ætas 30. annorum, sicut ad Episcopatum;
arg. *Trid. sess. 24. de Ref. cap. 1.* Cardina-
lis Diaconus potest esse, qui in 22. anno
sue ætatis constitutus sit *Barbos. de Jur.*
Ecl. lib. 1. cap. 3. n. 33. in Ecclesiis sui
Tituli, licet Presbyteri, vel Diaconi tan-
tum sint, quasi Episcopalem jurisdictionem
obtinent. C. 11. de Major. & obed. pos-
suntque matrimonii assistere, vel licen-
tiam assistendi concedere: & uti insigni-
bus Pontificiis, solemniterque benedicere
conferre beneficia, & visitare perso-
nas sibi subjectas, in easque ferre Censuras.
Et si saltem Presbyteri sint possunt
ibidem suis subditis conferre Ordines mi-
nores. *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 4.*
ex n. 33. Et privilegia Episcopis concessa,
quæ non requirunt consecrationem ipsis
concessa censentur. Et de eorum causis
solus Pontifex cognoscit. Et regulariter
non tenentur Regulis Cancellariæ, nec
aliis Constitutionibus odiosis, & poenali-
bus: possunt condere testamenta, etiam
sine solemnitate, sicut milites. Si reo ad
patibulum ducto occurrant, & eum pileo,
vel veste tegant, manet reus immunis,
nisi forte reus atrocioris criminis sit. *Barb.*
de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 4. ex n. 54.
Cardinales Episcopi non excusantur à resi-
dencia in suis Ecclesiis. *Trid. sess. 23. de*
Ref. cap. 1. Cardinales omnes olim in
Consistorio apud Pontificem bis in heb-
domada conveniebant: Postea semel
tantum, & demum hoc est relicta ar-
bitrio Pontificis, qui Consistorium Con-
gregat quando expedit cum plura nego-
tia in Congregationibus particularibus de-
cernantur. In Consistorio proponuntur,
& deciduntur controversiæ elec-
torum ad Ecclesias Cathedralis, ubi
Ecclesie vacant, discutitur, ad quem
pertinet electio. Eliguntur propositi ad
beneficia Consistorialia, id est, quæ
sunt Apostolicæ Sedi reservata. Ibidem
tractantur quæ spectant ad cultum Di-
vinum, ac fidem Christianam, religionem,
& pacem Orbis Christiani, &
etiam temporalem Romanæ Ecclesie con-
servationem. Et in aliis negotiis arduis
Papa Cardinalium Consilium requirit,
de honestate quidem. C. 17. v. *Decret. de*
Elect. in 6. non tamen de necessitate.

C. 14. de Pun. & Remis. In Conciliis Cardinales, etsi Episcopi non sint, habent votum decisivum, sicut Episcopi; & in Conc. Later. sub Leon. X. ante Episcopos subscriperunt. *Suar. de Fide. D. 11. sect. 1. n. 17.* Eligunt novum Pontificem, quando Sedes vacat, faciuntque omnia ea, quae ad defensionem Ecclesiae Sedevacante, sunt necessaria. C. 3. de Elect. in 6. Cl. 2. eod. sed non succedunt in jurisdictionem Papae, sicut Capitulum Cathedralis successit in jurisdictionem Episcopi. Cl. 2. de Elect. quia jurisdictione Pontificia à Christo solum Petro, ejusque successoribus fuit concessa. Tempore schismatis Concilium congregant, cujus autoritate de Pontifice certo provideatur, ut factum Concilii Constantiensis in electione Martini V. probat. In Ecclesia Compostellana, & aliis, aliqui Canonici appellantur Cardinales ex Pontificio privilegio, quod ad magnam Ecclesiae illius splendorem conducit, non tamen ipsis privilegia Cardinalibus concessa competunt. Aliquando Parochi Cardinales appellantur in jure. Nam Cardinales in sua prima institutione nihil aliud erant, quam Presbyteri principales, vel Parochi Ecclesiarum Romae.

328 Post Cardinales Patriarchae sequuntur Patriarcha significat Summum Patrem, vel Principem Episcoporum, c. 12. D. 21. quia propositus est Archiepiscopus, & Episcopus totius Regni. Alii majores, alii minores dicuntur. Majores sunt. 1. Papa in Lateranensi Basilica per totum Occidentem, scilicet, Italiam, Hispaniam, Galliam, Germaniam, Angliam, Dalmatiam, &c. Et hic habet primatum in Universali Ecclesia. Nam Ecclesia Romana est omnium Mater, & Magistra. C. 23. de Privileg. quae disponente Domino super omnes alias Ordinarie potestatis obtinet principatum, utpotè Mater Universorum Christi fidelium, & Magis. C. 1. D. 12. C. 9. de Haeret. Trid. sess. 6. de Baptism. Can. 3. Et sess. 14. de Extr. Unc. cap. 3. & saepe alibi in jure. 2. Constantinopolitanus, 3. Alexandrinus, 4. Antiochenus, 5. Hierosolymitanus. C. 23. de Privileg. Minores sunt Aquileensis, Venetus, qui in locum Gradensis, de quo fit mentio in C. 11. D. 32. successit. Patriarcha Indiarum, & Aethiopia. Ecclesia Hispanensis, & denuo Olisypensis etiam titulo Patriarchatum insigniuntur. Olim magna erat Patriarcharum majorum potestas. Nam Archiepiscopus subditis pallium concedebat, cognoscebant de eorum causis, illosque deponere poterant: Crucem ante se ubi-

que valebant deferre, nisi in Urbe Roma, & ubicumque Summus Pontifex, aut ejus Legatus utrens insignibus Apostolicae Dignitatis praesentes essent. In omnibus Provinciis eorum jurisdictioni subjectis, ad eos provocabatur, salvis appellationibus ad Sedem Apostolicam interpositis, quibus est ab omnibus humiliter deferendum. C. 23. de Privileg. C. 1. D. 80. In Conciliis ante Cardinales olim sedebant: sed eum hodie illorum Provincia ab infidelibus occupatur, solum Dignitas, & nomen permanet. *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 6. ex n. 22.* Crux Patriarchalis habet duo ligna transversa, quorum superius brevis est inferiori in hunc modum. * Et in hoc differt à Cruce Archie-

episcoporum, quorum Crux simpliciter ligno transverso consistit in hunc modum. * *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 6. n. 33.*

329 Primates Patriarchas subsequuntur: Hi enim sunt Archiepiscopi, qui in aliquo Regno obtinent majores, & principales Metropoles. Tales sunt in Gallia Bituricensis, Rhemensis, Lugdunensis, Arelatensis, & Viennensis, qui inter se de prima Cathedra disputant. In Hungaria Strigoniensis, in Polonia Gnesuensis, in Germania olim Magdeburgensis, hodie Salisburgensis. *Barb. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 6. ex n. 46.* Et in Nostra Hispania Primas habetur Archiepiscopus Toletanus; nam licet de Primatu Hispaniae disputent; non sine fundamento Ecclesia Hispanensis, Tarraconensis, & Bracerensis. C. 7. de In integr. restit. jam pro Toletana Ecclesia ultra varias Pontificum sententias, & Bullas stant. *Lex Regia 16. tit. 1. lib. 4. R. C.* aliaque Regia Rescripta, inveterata possessio, & communis, non solum Hispanorum, sed, & extraneorum existimatio. De quo late *Casteyon. Loaysa in Concil. Hispan. Barbos. de Offic. Episc. tit. 3. cap. 8. Gonz. in c. 7. de In integr. restit. & plures apud ipsos.* Ad quos ligantes mitto: quibus cum Palemonem dicam: Non nostrum inter vos tantas componere lites. Sed sane miror, quate Granatensis Ecclesia non affectet Hispaniae primatum, cum ibidem primo sua in Cathedram collocasset Noster Apostolus Divus Jacobus, & ibidem primo à Sanctissima Virgine fuisset visitatus, & primus sanguis, qui in fidei defensionem effusus est illam terram irrigasset. Et ibidem primum Concilium, de quo constat, & quod extat, etiam ante Generale Nizenum pro regimine Ecclesiae celebratum fuerit. Sed forte ipsa contenta est

nomine Apostolica quo gaudet. Tales ergo Primates in suis Diocesisibus habent jurisdictionem ordinariam, & ad ipsos ab Archiepiscopis appellatur, etiam in criminalibus. C. 1. D. 99. Etiam fit devolutio beneficio propter negligentiam Archiepiscoporum: ad eos deferuntur quae relata adversus Archiepiscopos non exemptos. C. 46. n. 9. 1. Confirmant Episcopos, & Archiepiscopos, si quos habent subditos: non tamen ipsis competit jurisdictione in subditos Archiepiscoporum, vel Episcoporum: quin, & hodie praeter nomen Primatum, & aliqualem praeminentiam vix aliud ipsis remanet. quod non sit eorum commune aliis Archiepiscopis. Hi enim post Primates locum obtinent.

330 Archiepiscopus ergo Summus Episcoporum dicitur. C. 1. D. 21. qui etiam hodie Metropolitanus à Metropoli appellatur: licet D. Isidorus per Archiepiscopos, quos Superiores Metropolitanis censet, intelligat Primates. C. 1. D. 21. ipse enim praest Episcopis alicujus Provinciae: sic enim vocatur ejus districtus, qui omnes Dioceses suffraganeorum includit. Episcopi illius subditi suffraganei dicuntur: quia Archiepiscopo in Conciliis, Consecrationibus, & aliis suffragantur. Praeclit ceteros Episcopos honore, & est persona magis privilegiata, utitur pallio, ut suo loco diximus; in tota sua Provincia munita violacea supra rochetum apertum utitur, occurrentes benedicit per totam Provinciam, etiam in loco exempto, & ibidem potest Divina officia celebrare in Pontificalibus, & facere, ut coram ipso celebrentur, & ad hoc collocare sedem, & etiam Crucem deferat ante se. Cl. 2. de Privileg. non tamen ante acceptum pallium: tamque deferri ante se facit statim ac suam Provinciam intrat. Quando in Cathedrali recipitur, crux praecedit, sequuntur immediate Canonici, & Dignitates, & nullus alius; & postea sequitur Archiepiscopus. *Barb. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 7. ex n. 125.* ita, ut inter Crucem, & Archiepiscopum solum Canonici, & Dignitates intercedant. Ad Archiepiscopum pertinet de Jure Communi electionem suffraganeorum confirmare, & illos consecrare, vel consecrationem delegare aliis. Sed hodie, ut diximus, haec reservata sunt Pontifici. Archiepiscopus in sua Diocesi; (sic ejus peculiare, & immediatum territorium appellatur, prout contra distinguitur à Provincia) in subditos immediatos habet eandem potestatem, quam ceteri Episcopi in suos subditos, &

Dioceses: & praeterea sunt Judices ordinarii suorum suffraganeorum. C. 11. h. t. sed hodie ex Trid. sess. 24. de Ref. cap. 5. causae criminales graviores contra Episcopos, ut haeresis, & aliae, quae depositione, aut privatione dignae sunt, ab ipso tantum Pontifice cognoscuntur, & terminantur: minores vero à Concilio Provinciali, vel ab eo deputatis. Hodie tamen nec in Causis Civilibus cognoscunt Archiepiscopi contra Episcopos suffraganeos. *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 7. n. 46.* possunt tamen suffraganeis, & eorum Vicariis praecipere, quae pertinent ad ipsorum officium, eosdem ad Synodum vocant, debentque curare, ut suffraganei apud suas Ecclesias resideant: illorum negligentiam supplet in executione testamentorum, beneficiorum collatione, constitutione Aeronomi, in dispensationibus, absolutionibus, & aliis. Possunt itidem aliquando suspendere, interdicare, & excommunicare suffraganeos, vel eorum Vicarios: Imò, & Vicarios Archiepiscopi, eo absente, potest has Censuras ferre in suffraganeos, & potest illos cogere ad constituendum Vicarium, quando non est idoneus, qui erat ab Episcopo constitutus. Similiter possunt Archiepiscopi suffraganeum cogere ad consensum praestandum, quando ejus consensus est ad aliquem actum necessarius, possuntque dispensare in votis, & juramentis suffraganeorum; quae stotes eleemosynarum per totam Provinciam facere pro fabrica Ecclesiae Metropolitanae. Edicta per totam Provinciam publicare in casibus ad suam jurisdictionem pertinentibus, & à tota Provincia expellere delinquentes in sua Diocesi. C. 13. de Privileg. Canonicos Episcopi suffraganei, si absque causa cessent à Divinis, praecipue in Episcopi contemptum punire possunt, aliaque hujusmodi facere, ut late *Barb. de Jur. Eccles. lib. 1. cap. 7. Ex n. 13. §. 1. h. t. & aliis.* Et licet in subditos suffraganeorum jurisdictionem habeat: non potest eam ipse Archiepiscopus exercere immediatè, nisi in casibus in jure expressis ne alias Ecclesiasticus ordo confundatur, & immediatè superiores contemnantur. C. 11. h. t. C. 1. eod. in 6. sicque per viam nullitatis absque appellatione non potest cognoscere de causis inter subditos suffraganei, nec potest in integrum restituere adversus sententiam Episcopi. Cognoscit tamen per se, vel per Vicarium, vel delegatum de quacumque causa criminali, civili, spirituali, vel temporali per viam appellatio-

nis C. 3. §. 8. de Appellar. in 6. Quando Provinciam visitat, potest absolvere etiam a reservatis Ordinario. C. fin. de Censib. in 6. & punire criminosos notorios, non alios. C. 1. de Pœnis. in 6. imò etiam extracausam appellacionis, & visitationis hos punire valet, si in hoc Suffraganeus negligens sit. C. 1. §. 4. de Censib. in 6. Item potest concedere Indulgentias per totam Provinciam, etiam extra visitationem. C. 1. §. de Pœnit. & remis. Hodie tamen non potest Archiepiscopus Dioecesis suffraganeorum visitare, nisi causa cognita, & probata in Concilio Provinciali. Trid. sess. 24. de Ref. cap. 3. Quando ad Archiepiscopum deferuntur causæ controversæ inter subditos suorum suffraganeorum de eis cognoscit, vel delegat cognoscendas in propria Civitate, vel Dioecesi, aut in illa, ex qua causæ sunt profectæ, nisi aliud de consuetudine servetur. C. 5. h. t. Et ex hac consuetudine Archiepiscopus Compostellanus habet in Civitate Salmantina Vicarium constitutum, qui Metropolitanus dicitur, ad quem per appellacionem recurrunt ex tota Provincia, quando à suffraganeorum sententiis appellatur: excepto Episcopo Salmantino, à quo appellatur ad Archiepiscopum ipsum Compostellanum. Et sic vidi in praxi servari. Hic Judex Metropolitanus regulariter est aliquis Collega major, ut meo tempore erat quidam mei Collegii Conchensis alumnus. Paz in Praxi, T. 2. pralud. 1. n. 26.

331. Episcopus, Archiepiscopum sequitur, Græca voce sic dicitur quasi Latine Superintendens, vel Speculator. C. 1. D. 2. Et communiter vocatur Ordinarius: quia ordinariam jurisdictionem exercet in certo loco, vel districtu, qui dicitur Dioecesis. Et quidem est Prælati Ecclesiastici specialis characteris ordinis insignitus, qui præest Clero, & Populo, quoad curam animarum. Ecclesia principalis, & Matrix Dioecesis, cui immediate præest, dicitur Cathedralis, quia ibi Cathedrali Episcopalem obtinet. Duplicem potestatem habet, aliam jurisdictionis, ordinis aliam. Illa Episcopo confirmato, etsi nondum sit consecratus, competit. C. 15. de Elect. hanc per consecrationem habet, consistitque in confirmando, ordinando, consecrando, exerceturque in vestibus, & ornamentis Pontificalibus. C. 4. D. 68. Et hæc provenit à Deo immediate: & juxta plures etiam jurisdictionis in foro interno, ut tenet Abulens. cum aliis contra Turrecrem. Imò & jurisdictionis exterior, saltem in genere ex Pal. ad Ephes. 4. v. 11. ibi

Ipsæ dedit quosdam Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios vero Evangelistas, alios Pastores, & Doctores. Apostoli enim immediate à Christo omnem jurisdictionem accipere, juxta illud Christi D. apud Jaan. 20. v. 21. Sicut misit me Pater, & Egomitto vos. Et quia Episcopi in locum Apostolorum successerunt. C. 2. D. 21. L. 3. tit. 10. p. 2. videtur à Christo etiam Episcopos omnem potestatem accipere. Ita Vidor. Alphons. Castro, & alii. Tenendum tamen est, jurisdictionem externam Episcoporum immediate à R. Pontifice provenire. Ita D. Thom. Dur. Sor. Suar. de Leg. lib. 4. cap. 4. n. 5. Caser. & Bellarmin. lib. 4. de Rom. Pontif. ex cap. 22. Et probatur. ex C. 1. D. 22. ibi Omnes, sive Patriarchii cujuslibet apices, sive Metropolitanus primatus, aut Episcopatum Cathedralis, vel Ecclesiarum cujuslibet ordinis Dignitates, instituit Romana Ecclesia. C. 12. 2. q. 6. C. 18. 24. q. 1. ibi: Ecclesia una est, quæ in multitudinem latius incrementum fecunditatis extenditur, quomodo solis multi radii, sed lumen unum: & rami arboris multi, sed robur unum tenaci radicis fundatum, & cum de fonte uno rivuli plurimi defluunt: : unitas tamen servatur in origine. Deinde, si potestas jurisdictionis immediate esset eis data à Christo, non posset auferri ab Ecclesia, vel à Pontifice Episcopis, ut de facto auferitur per excommunicationem, vel degradationem, sicut non potest auferri potestas ordinis. Tribunal, Consistorium, seu Curia Episcopi, debet esse in Civitate Episcopali. C. 21. 7. q. 1. vel saltem intra Dioecsim: & quidem in loco honesto, non exempto. C. 7. h. t. in 6. quia locus exemptus loco extra Dioecsim sito æquiparatur ubi Episcopo exercenti jurisdictionem contentiosam impunè non paratur. C. fin. de Const. in 6. nisi expulsus sit à Dioecesi. Cl. un. de Foro compet. ubi Concilium Viennense concedit Episcopis expulsis à suis sedibus, quod in locis aliarum Dioecsum possint contra expulsores, & fautores procedere, & inter subditos judicare.

232. Totâ potestas Episcopi consistit in duplici Lege, jurisdictionis, videlicet, & Dioecsanâ C. 18. h. t. Et ibid. DD. Lege jurisdictionis omnes Ecclesiæ, tam Sæculares, quam Regulares, non specialiter exemptæ, quæ sunt in Dioecesi, tenentur. Cap. 17. 18. q. 2. Lege Dioecsanâ non tenentur Ecclesiæ Regulares, licet subiectæ sint Episcopi jurisdictioni: Nam ob Religionis favorem sunt exemptæ. C. 1. 10. q. 1. Ad legem jurisdictionis reducuntur, quæ ex parte Episcopi consistunt in dan-

dando seu faciendo, sive actus sint ordinis, sive jurisdictionis, ut ordines conferre, confirmare, consecrare Ecclesias, Abbates, &c. Vid. hujus Legis etiam cognoscit, & decidit omnes causas ad forum Ecclesiasticum externum spectantes; in prima instantiâ, etiam cum aliorum inhibitione. C. 7. h. t. in 6. Trid. sess. 24. de Ref. cap. 20. & cumulativè concurrunt cum aliis Judicibus Ordinariis inferioribus, quales solent esse Decani, Archidiaconi, præpositi, & alii hujusmodi; arg. L. fin. C. de Jurisd. Molin. de Just. & Jur. tr. 5. D. 8. n. 4. in fin. aded, ut quando Judici Ordinario aliqua causa committitur, ejus cognitio ad ipsum de Jure Communi spectat, non ided efficitur delegatus, sed tantum ejus jurisdictionis excitari videtur, ita ut Jure Communi, & ut Ordinarius procedat. C. 12. h. t. Et ibid. Gonz. arg. L. 4. tit. 6. lib. 2. R. C. Etiam ex hac Lege Episcopus punit delicta Clericorum, & Laicorum: quæ ad forum Ecclesiasticum pertinent. C. 1. h. t. non solum censuris in contumacias, & pœnis Ecclesiasticis infligit, sed etiam corporalibus, carceris, trirremium, & verberum. C. 7. h. t. in 6. excepta pœna sanguinis, quæ si Clericus dignus sit, & ea puniendus, degradatur, & brachio traditur sæculari. C. 4. de Raptor. C. 14. h. t. Si invocato auxilio brachii sæcularis Laicus indebitè illud præstare renuat, censuris compellitur ab Episcopo. Etiam multas pecuniarias locis piis applicandas, etiam in Laicos infligit. C. 4. de Raptor. Trid. sess. 25. de Ref. cap. 3. Et in Bulla Cruciatæ imponitur Judicibus Ecclesiasticis obligatio has multas in subsidium belli contra Infidèles applicandi. In Indiis non debent Episcopi facillè in pœnas pecuniarias Laicos condemnare. L. 47. tit. 7. lib. 1. R. Indi. Quando Episcopus procedit contra Capitulares, debet hoc facere cum consilio Adjutorum, juxta formam Trid. sess. 25. de Ref. cap. 6. Videlicet, ut Capitulum initio cujuslibet anni eligat ex Capitulo duos, de quorum consilio, & assensu Episcopus, vel ejus Vicarius tam in formando processum, quam in ceteris omnibus actibus usque ad finem, causa inclusivè, coram Notario tamen ipsius Episcopi, & in ejus domo, aut consueto Tribunali procedere tenentur. Unum autem tantum sit utriusque votum, possitque alter Episcopo accedere. Quod si ambo ab Episcopo discordent in aliquo actu, seu interlocutoria, vel definitiva sententia fuerint, tunc intra sex dierum spatium cum Episcopo tertium eligant, &

si in electione tertii etiam discordent, ad viciniorum Episcoporum electionem devolvatur: & juxta eam partem, cum qua tertius convenit, articulus, in quo erat discordia, terminetur: alias processus, & inde secuta nulla sint, nullisque producantur effectus. In criminibus tamen ex incontinentia provenientibus, de qua in Decreto de combinariis, & in atrocioribus delictis, de positionem, aut degradationem requirentibus, ubi de fuga timentur, ne judicium eludatur, & ided opus sit personali detentioni, possit initio solus Episcopus ad summariam informationem, & necessariam detentionem procedere: servato tamen in reliquis ordine præmissis. In omnibus autem casibus ratio habeatur, ut juxta qualitatem delicti, ac personarum delinquentes ipsi in loco decenti custodiantur. de iust. sup. tit. 333. Etiam de aliquibus delictis Laicorum Ecclesiasticus Judex, vel etiam ipse Episcopus cognoscat, non potest eos apprehendere, neque in carcerem ducere, neque in eorum bona executionem facere per suos Ministros, seu Apparitores, Hispani: Alguaciles, sed debet ad hæc brachium sæculare implorare; arg. C. 14. h. t. C. 21. de Homicid. Trid. sess. 25. de Reg. cap. 5. L. 60. tit. 6. p. 11. Et expressè in L. 14. L. 13. tit. 11. lib. 4. R. C. Si auxilium sæculare invocetur in causa merè Ecclesiastica, cum ejus cognitio non pertineat ad sæcularem, non debet illi constare de justificatione requisitoria invocationis; sed cum ipsi constet de sententia, vel præcepto dato, statim auxilium præstabit; arg. C. 18. §. Prohibemus, de Heret. in 6. Si invocetur causa, quæ etiam ad sæcularem spectet, ut si agatur de delicto mixti fori, Judex sæcularis sumpta summaria informatione cognoscat de justificatione requisitoria, & non aliter auxilium præstabit, quam si viso processu, ipsi de justificatione constet. Acco. in L. 15. tit. 1. lib. 4. R. C. et in 4. Gonz. in C. 1. h. t. n. 17. Similiter Judex Sæcularis potest auxilium Judicis Ecclesiastici implorare, quia utraque jurisdictionis debet mutuo foveri, & adjuvari. C. 6. de Sent. excom. in 6. ibi: Sicque utrumque quoddammodo gladium, & temporalem, & Ecclesiasticum, alterum, videlicet altero adjuvare. Acco. in L. 14. tit. 1. lib. 4. R. C. n. 11. Sed si Judex Sæcularis imploret Ecclesiastici auxilium, non potest illum compellere ad illud præstandum, sed debet adire ejus superiorem, & secularis debet Ecclesiastico processum ostendere. Acco. in L. 16. tit. 1. lib. 4. R. C. n. 10. Covarr. & alii. Ipse etiam Episcopus pu-